

Obsah

Předmluva	17
-----------------	----

A. OTORINOLARYNGOLOGICKÁ PROPEDEUTIKA *Ivan Hybášek*

1. Klinická anatomie, fyziologie a patologie ucha, nosu a krku	23
1.1 Poznámky z embryologie	23
1.2 Nos a vedlejší dutiny nosní	27
1.2.1 Anatomie nosu a vedlejších nosních dutin	27
1.2.2 Funkce nosu a vedlejších nosních dutin	31
1.2.2.1 Imunitní soustava nosní sliznice	31
1.2.2.2 Klimatizační funkce nosu	32
1.2.2.3 Čichová funkce	32
1.2.2.4 Reflexní činnost	33
1.2.2.5 Funkce vedlejších dutin nosních	33
1.2.3 Patologie zánětů nosní sliznice	33
1.3 Hltan	34
1.3.1 Anatomie hltanu	34
1.3.2 Funkce hltanu	38
Funkce lymfatického hltanového kruhu	38
1.3.3 Patologie zánětů hltanu	39
1.4 Slinné žlázy	40
1.4.1 Anatomie slinných žláz	40
1.4.2 Funkce slinných žláz	42
1.4.3 Patologie slinných žláz	42
1.5 Jícen	43
1.5.1 Anatomie jícnu	43
1.5.2 Fyziologie polykacího aktu	44
1.5.3 Patologie jícnu	44
1.6 Hrtan	45
1.6.1 Anatomie hrtanu	45
1.6.2 Funkce hrtanu	49

1.6.3 Patologie hrtanu	52
1.7 Průdušnice a průdušky	53
1.7.1 Anatomie tracheobronchiálního stromu	53
1.7.2 Funkce tracheobronchiálního stromu	55
1.7.3 Patologie tracheobronchiálního stromu	55
1.8 Ucho	55
1.8.1 Anatomie ucha	55
1.8.1.1 Zevní ucho	55
1.8.1.2 Střední ucho	56
1.8.1.3 Vnitřní ucho	59
1.8.2 Sluchová funkce	62
1.8.3 Rovnovážná funkce	64
1.8.4 Patologie sluchového ústrojí	65
1.8.4.1 Patologie převodního ústrojí	65
1.8.4.2 Patologie percepčního ústrojí	66
1.8.5 Patologie rovnovážného ústrojí	67
1.9 Zevní krk	68
1.9.1 Anatomie zevního krku	68
1.9.2 Fyziologie zevního krku	70
1.9.3 Patologie zevního krku	71
2. Otorinolaryngologická symptomatologie	73
2.1 Bolest	73
2.1.1 Bolest ucha	74
2.1.2 Bolest při nemocech nosu a vedlejších nosních dutin	74
2.1.3 Bolest hltanu a jícnu	75
2.1.4 Bolest hrtanu a průdušnice	76
2.2 Dysestézie	76
2.3 Obrny a křeče	76
2.3.1 Neurogenní poruchy hybnosti	77
2.3.2 Myogenní a mechanické poruchy hybnosti	78
2.4 Nedoslýchavost a hluchota	79
2.5 Závrať	81
2.6 Poruchy čichu	82
2.7 Poruchy chuti	82
2.8 Poruchy zraku, oko-hybnosti a očníce	82
2.9 Poruchy hlasu	83
2.10 Poruchy řeči	83
2.11 Dyspnoe	84
Hrtanová dušnost	85
2.12 Dysfagie	86
2.13 Zvracení	87

9.8.3 Chirurgie nedoslýchavosti	344
9.8.3.1 Tympanoplastiky	344
9.8.3.2 Chirurgie nedoslýchavosti u otosklerózy	346
9.9 Rehabilitace sluchu pomocí sluchadel	346
Kochleární implantáty – neuroprotézy	349
10. Poruchy hlasu a řeči <i>Ivan Hybášek</i>	359
10.1 Poruchy hlasu	359
10.1.1 Hlasivkové dyskinéze	359
10.1.2 Mutační a hormonálně podmíněné poruchy hlasu	360
10.1.3 Profesionální poruchy hlasu	361
10.2 Poruchy řeči	361
10.2.1 Opoždění vývoje řeči	361
10.2.2 Poruchy výslovnosti	362
10.2.2.1 Funkční poruchy výslovnosti	362
10.2.2.2 Organické poruchy výslovnosti	363
10.2.3 Neurodynamické poruchy řeči	363
10.2.4 Akustická agnosie řeči – Afázie	364
10.2.5 Dysartrie	364
11. Nemoci zevního krku <i>Ivan Hybášek</i>	367
11.1 Lymfonodální zduření	367
11.1.1 Lymphonoditis colli	367
11.1.1.1 Lymphonoditis colli non specifica	367
11.1.1.2 Abscessus peripharyngealis. Phlegmona colli. Thrombophlebitis v. jugularis int. Mediastinitis	368
11.1.1.3 Lymfonoditidy se změnami v krevním obraze	369
Infekční mononukleóza	369
Infekční lymfocytóza	369
Toxoplasmóza	370
11.1.1.4 Retikolocytární abscedující lymfonoditidy	370
11.1.1.5 Tuberkulóza krčních mízních uzlin	370
11.1.1.6 Aktinomykóza	371
11.1.2 Nádory mízních uzlin	371
11.1.2.1 Lymphogranuloma malignum – Morbus Hodgkin	371
11.1.2.2 Nehodgkinské lymfomy	373
11.1.2.3 Metastázy do krčních uzlin	373
11.2 Mimouzlinové zduření v oblasti krku	375
11.2.1 Anomalie a malformace v oblasti krku	375
11.2.1.1 Laterální krční píštěle a cysty	375
11.2.1.2 Mediální krční cysty	376
11.2.1.3 Malformace krku	377

11.2.2	Mimouzlinové a mimožlázové nádory krku	377
11.3	Nemoci štítné žlázy a příštítných tělísek	378
11.3.1	Vrozené vývojové vady	379
11.3.2	Nemoci štítné žlázy	380
11.3.2.1	Nemoci z nedostatku jodu	380
11.3.2.2	Eufunkční strupy	380
	Karcinom štítné žlázy	380
11.3.2.3	Záněty štítné žlázy	381
11.3.2.4	Dysfunkce štítné žlázy	382
11.3.2.5	Nodulární a cystická struma	383
11.3.3	Nemoci příštítných tělísek	384
11.3.3.1	Primární hyperparatyreóza	381
11.3.3.2	Sekundární hyperparatyreóza	385
11.3.3.3	Rakovina příštítných tělísek	385
11.3.3.4	Hypoparatyreóza	385
11.4	Nemoci slinných žláz	386
11.4.1	Záněty slinných žláz – Sialoadenitis	386
11.4.1.1	Sialoadenitis acuta	386
	Parotitis epidemica	386
11.4.1.2	Sialoadenitis chronica	387
	Parotitis chronica	387
	Parotitis recidivans	387
	Sialoadenitis submandibularis chronica	387
11.4.2	Sialolithiasis	388
11.4.3	Sialoadenózy	388
11.4.4	Sjögrenův syndrom. Mikuliczova nemoc	389
11.4.5	Cysta a mukokély slinných žláz	390
11.4.6	Nádory slinných žláz – Sialomy	390
11.4.6.1	Benigní sialomy	390
11.4.6.2	Semimaligní a maligní sialomy	391
12.	ORL traumatologie <i>Ivan Hybášek</i>	397
12.1	Poranění splanchnokrania	397
12.1.1	Poranění střední a horní etáže obličeje	397
12.1.1.1	Poranění měkkých tkání obličeje	398
12.1.1.2	Zlomeniny střední etáže obličeje –	
	Maxilofaciální zlomeniny	398
	Zlomeniny nosu	400
	Hydraulické zlomeniny očníce	402
	Zlomeniny jářmového oblouku a zygomaticomaxilárního komplexu	403
12.1.1.3	Zlomeniny horní etáže obličeje – Frontobazální zlomeniny	403

12.1.1.4	Střelná poranění obličeje	405
12.1.1.5	Cizí tělesa v dutině nosní a paranazálních dutinách	406
12.2	Poranění oblasti krku	406
12.2.1	Otevřená poranění měkkých tkání krku, polykacích cest a hrtanu ...	406
12.2.2	Uzavřená poranění polykacích cest a hrtanu	407
12.2.3	Vnitřní poranění polykacích a dolních dýchacích cest	408
12.2.3.1	Mechanická poranění	408
12.2.3.2	Cizí tělesa v polykacích cestách	408
12.2.3.3	Cizí tělesa v dolních dýchacích cestách	410
12.2.3.4	Poleptání a opaření cest polykacích	411
12.3	Poranění ucha	413
12.3.1	Poranění zevního ucha	413
12.3.1.1	Otevřené poranění boltce	413
12.3.1.2	Othematom	414
12.3.1.3	Omrzliny a oznobeniny boltce	414
12.3.1.4	Cizí tělesa ve zvukovodu	416
12.3.2	Poranění středního ucha	417
12.3.2.1	Poranění bubínku a středního ucha tlakovým rozdílem – Barotrauma	417
12.3.2.2	Luxace sluchových kůstek	419
12.3.3	Zlomeniny spánkové kosti	420
12.3.3.1	Zlomeniny tympanické kosti	420
12.3.3.2	Laterobazální zlomeniny	420
Příčná zlomenina	421	
Podélná zlomenina	421	
Šikmá zlomenina	422	

2.14 Patologická sekrece a salivace	87
2.15 Krvácení z dýchacích a polykacích cest	88
2.15.1 Epistaxis	88
2.15.2 Haemoptysis	89
2.15.3 Haematemesis	89
2.16 Likvoreja	90
2.17 Somatoformní symptomy	90
2.18 Eflorescence na sliznicích dutiny ústní, cest polykacích a dýchacích ...	91
3. Vyšetřovací metody a ošetření v ORL	93
3.1 Otorinolaryngologické pracoviště	93
3.2 Vyšetření dutiny ústní a ústní části hltanu	96
3.2.1 Vyšetření dutiny ústní	97
3.2.2 Vyšetření ústní části hltanu	97
3.2.3 Vyšetření chuti	100
3.2.4 Speciální vyšetření	101
3.2.5 Ošetření v oblasti hltanu	101
3.2.5.1 Incize peritonzilárního abscesu	101
3.2.5.2 Extrakce cizích těles z hltanové branky	102
3.3 Vyšetření jícnu	102
3.3.1 První pomoc při poleptání polykacích cest	103
3.4 Vyšetření nosu a vedlejších nosních dutin a nosohltanu	104
3.4.1 Přední rinoskopie	104
3.4.2 Zadní rinoskopie	105
3.4.3 Vyšetření čichu	106
3.4.4 Vyšetření nosní průchodnosti	107
3.4.5 Vyšetření vedlejších nosních dutin	108
3.4.6 Vyšetření alergologické	113
3.4.7 Ošetření v oblasti nosu a paranazálních dutin	114
3.4.7.1 Anemizace vývodů paranazálních dutin	114
3.4.7.2 Punkce čelistní dutiny	114
3.4.7.3 Ošetření u epistaxe	115
Přední nosní tamponáda	115
Zadní nosní tamponáda	116
3.5 Vyšetření hrtanu a hrtanové části hltanu	117
3.5.1 Nepřímá laryngoskopie a hypofaryngoskopie	117
3.5.2 Přímá laryngoskopie	119
3.5.3 Normální nález	120
3.5.4 Vyšetření hlasu	120
3.5.5 Vyšetření řeči	120
3.5.6 První pomoc u hrtanové dušnosti	121
3.5.6.1 Konzervativní a kauzální léčba	121

3.5.6.2 Chirurgická léčba	121
Koniotomie	121
Tracheotomie	123
Intubace	125
3.6 Vyšetření tracheobronchiálního stromu	125
3.7 Vyšetření sluchového ústrojí	126
3.7.1 Fyzikální vyšetření	126
Otoskopie	127
3.7.2 Vyšetření sluchu	129
3.7.2.1 Vyšetření pomocí řeči	129
3.7.2.2 Vyšetření ladičkami	130
3.7.2.3 Tónová audiometrie	131
3.7.2.4 Audiometrie řeči	132
3.7.2.5 Nadprahová audiometrie	134
3.7.2.6 Otoakustické emise	135
3.7.2.7 Objektivní audiometrie	136
3.7.2.8 Tympanometrie	137
3.7.2.9 Vyšetření při podezření na simulaci poruchy sluchu	138
3.7.2.10 Vyšetření ušních šelestů	138
3.7.2.11 Vyšetření sluchu v dětském věku	139
3.7.2.12 Vyšetření centrální poruchy sluchu	139
3.8 Vyšetření vestibulárního ústrojí	140
3.8.1 Spontánní a provokované vestibulární jevy	140
3.8.2 Experimentální vyšetření vestibulárního ústrojí	143
3.8.2.1 Kalorické vyšetření	144
3.8.2.2 Vyšetření rotací	145
3.8.2.3 Vyšetření píštělového příznaku	146
3.9 Rentgenologické vyšetření spánkové kosti	146
3.10 Ošetření v oblasti ucha	147
3.10.1 Ošetření a výplach zvukovodu	147
3.10.2 Paracentéza bubínku	148
3.10.3 Provdzdušňování středního ucha	149
3.11 Vyšetření zevního krku	150
3.11.1 Inspekce	151
3.11.2 Palpace	151
3.11.3 Laboratorní vyšetření	151
3.11.4 Vyšetření velkých slinných žláz	152
3.12 Vyšetření mozkových nervů	152

B. SPECIÁLNÍ OTORINOLARYNGOLOGIE

4. Nemoci nosu a vedlejších nosních dutin <i>Jan Vokurka</i>	157
---	------------

4.1 Vývojové vady splanchnokrania	157
4.1.1 Rozštěpové vady	157
4.1.1.1 Rozštěpové vady nosu	157
4.1.1.2 Rozštěpy rtu, čelisti a patra	158
4.1.1.3 Meningoencefalokéla	158
4.1.2 Stenózy a atrézie nosní dutiny	158
Choanální atrézie	159
4.2 Deformity nosu a nosní přepážky	159
4.2.1 Deformity zevního nosu	159
4.2.2 Deviatio septi nasi	160
Léčba deformit nosu a nosní přepážky	161
4.3 Záněty zevního nosu a nosního vchodu	162
4.3.1 Eczema nasi	162
4.3.2 Folliculitis vestibuli nasi. Furunculus nasi	162
4.3.3 Erysipelas	164
4.3.4 Rhinophyma	164
4.4 Záněty dutiny nosní a vedlejších nosních dutin	164
4.4.1 Rhinitis acuta	165
Rhinitis acuta catarrhalis – Common cold	165
4.4.2 Rhinithis (rhinosinusitis) chronica	168
4.4.2.1 Rhinitis chronica simplex	169
4.4.2.2 Rhinitis (rhinosinusitis) chronica hypertrophica	169
4.4.2.3 Rhinitis chronica atrophica	170
Rhinitis chronica atrophica sicca anterior	171
Rhinitis chronica atrophica crustosa. Ozaena	171
4.4.2.4 Rhinitis medicamentosa	171
4.4.2.5 Rhinitis gravidarum	172
4.4.2.6 Rhinitis neurovascularis	172
4.4.2.7 Rhinitis allergica	173
Rhinitis allergica intermitens – sesonalis. Pollinosis	174
Rhinitis allergica persistens – perennialis	174
4.4.2.8 Nealergické rýmy s eozinofilním syndromem (NARES)	175
4.4.3 Záněty vedlejších nosních dutin	176
4.4.3.1 Sinusitis (rhinosinusitis) paranasalis acuta	176
4.4.3.2 Sinusitis (rhinosinusitis) paranasalis chronica	179
4.4.4 Nosní polypy – Polyposis nasi	180
4.4.5 Terapie chronických rinosinusitid a nosní polypózy	181
Funkční endonazální chirurgie	181
4.5 Komplikace zánětů dutiny nosní a paranazálních dutin	183
4.5.1 Místní komplikace zánětů paranazálních dutin	183
4.5.1.1 Slizniční cysty čelistní dutiny	183
4.5.1.2 Mukokély paranazálních dutin	184

4.5.1.3	Kostní komplikace	185
4.5.1.4	Očnicové komplikace	186
	Orbitocellulitis	186
	Phlegmona orbitae	187
	Retrobulbární neuritidy	187
4.5.1.5	Nitrolební komplikace	187
4.5.2	Komplikace vzdálené a syndromy	189
4.6	Specifické záněty v oblasti nosu	190
4.6.1	Tuberkulóza nosu	190
4.6.2	Lues nosu	190
4.6.3	Rinosklerom	190
4.7	Nádory a granulomy nosu a paranazálních dutin	191
4.7.1	Nezhoubné nádory	191
4.7.2	Zhoubné nádory	191
	4.7.2.1 Zhoubné nádory zevního nosu a obličeje	191
	4.7.2.2 Rakovina dutiny nosní a paranazálních dutin	192
4.7.3	Granulomy nosu a paranazálních dutin. Wegenerova geanulomatóza	199
5.	Nemoci dutiny ústní <i>Ivan Hybášek</i>	201
5.1	Infekční záněty	201
5.1.1	Anguli oris infectiosi – Stomatitis angularis	201
5.1.2	Cheilitis – Zánět rtů	202
5.1.3	Gingivitis	202
5.1.4	Stomatitis	203
	Virové stomatitidy	203
5.2	Aftózní neinfekční stomatitidy	204
5.3	Puchýřnaté dermatózy	205
5.4	Symptomatické projevy na sliznici úst a hltanu	205
5.4.1	Xerostomie	206
5.4.2	Glossodynie	206
5.4.3	Změny barvy sliznice	206
5.5	Autoimunní onemocnění	208
5.6	Změny na sliznici úst a hltanu vlivem přecitlivělosti nebo přetížení	209
5.7	Prekancerózy sliznice úst a hltanu	210
5.8	Nádory sliznice dutiny ústní	211
5.9.	Poruchy senzibility a motility jazyka	213
6.	Nemoci hltanu <i>(Ivan Hybášek)</i>	215
6.1	Hyperplázie lymfoepiteliálního hltanového kruhu	215
6.2	Záněty hltanu a jeho lymfoepiteliálních orgánů	216
6.2.1	Akutní záněty mandlí – Angíny	217
	6.2.1.1 Hnisavé (samostatné) angíny	218

Angina catarrhalis	218
Angina lacunaris	218
Angina follicularis	219
Angina pseudomembranacea	219
Angina ulceromembranacea	220
Angina retronasalis	220
Angina lingualis	221
6.2.1.2 Angíny symptomatické	221
Angina monocytotica	221
Angina vesiculosa. Herpangina	222
6.2.1.3 Angíny druhotné	223
6.2.2 Komplikace angín	223
6.2.2.1 Pseudoabscessus tonsillae	223
6.2.2.2 Phlegmona et abscessus peritonsillaris	224
6.2.2.3 Lymphonoditis colli abscedens	225
6.2.2.4 Phlegmona baseos oris	226
6.2.2.5 Phlegmona colli. Abscessus lateropharyngealis	227
6.2.2.6 Abscessus retropharyngealis	228
6.2.2.7 Sepsis tonsillogenes	228
Angina septica	228
Sepsis post anginam	229
6.2.2.8 Febris rheumatica	229
6.2.3 Vleklé záněty lymfoepiteliálního hltanového kruhu	230
6.2.3.1 Vleklý zánět patrových mandlí	230
6.2.3.2 Hyperkeratosis lacunaris tonsillarum	232
6.2.3.3 Vegetationes adenoideae	232
6.2.4 Pharyngitis acuta	234
6.2.4.1 Pharyngitis acuta catarrhalis	234
6.2.4.2 Pharyngitis acuta follicularis	235
6.2.5 Pharyngitis chronica	235
6.2.5.1 Pharyngitis chronica hypertrophica	235
6.2.5.2 Pharyngitis chronica atrophica	236
6.2.6 Specifické záněty hltanu	237
6.3 Nádory hltanu	237
6.3.1 Benigní nádory hltanu	237
6.3.1.1 Pendulující papilom hltanu	237
6.3.1.2 Juvenilní angiofibrom nosohltanu	238
6.3.2 Maligní nádory hltanu	238
6.3.2.1 Carcinoma oropharyngis	238
6.3.2.2 Carcinoma epipharyngis	240
6.3.2.3 Carcinoma hypopharyngis	241
6.3.2.4 Lymphoma pharyngis	241

6.4 Projevy AIDS v otorinolaryngologii	241
7. Nemoci jícnu <i>Ivan Hybášek</i>	247
7.1 Vývojové vady jícnu	247
7.2 Záněty jícnu	247
7.2.1 Oesophagitis acuta	248
7.2.2 Oesophagitis chronica	248
7.2.2.1 Refluxní ezofagitidy – Gastroezofageální reflux	248
7.2.2.2 Kandidové ezofagitidy	249
7.3 Divertikly polykacích cest	250
Krikofaryngeální pulsní divertikl – Zenkerův divertikl	250
7.4 Jícnové varixy	251
7.5 Poruchy motility jícnu	251
Chronické a intermitující spazmy a achalazie	251
7.6 Nádory jícnu	253
7.6.1 Nezhoubné nádory jícnu	253
7.6.2 Rakovina jícnu	253
8. Nemoci hrtanu <i>Ivan Hybášek</i>	255
8.1 Vývojové vady hrtanu	255
8.1.1 Stridor laryngis congenitus – Vrozená laryngomalacie	255
8.1.2 Laryngocoele	256
8.1.3 Diaphragma laryngis	256
8.2 Záněty hrtanu	257
8.2.1 Laryngitis catarrhalis acuta	257
8.2.2 Stenozující (sufokující) laryngitidy	258
8.2.2.1 Laryngitis subglottica – Pseudocroup	259
8.2.2.2 Laryngitis supraglottica. Laryngitis phlegmonosa	260
8.2.2.3 Oedema laryngis. Laryngitis oedematosa. Quinckeho edém	262
8.2.2.4 Laryngotracheobronchitis pseudomembranacea et crustosa	262
8.2.3 Laryngitis chronica	263
8.2.3.1 Laryngitis chronica atrophica	264
8.2.3.2 Laryngitis chronica hypertrophica. Hyperplasia et dysplasia laryngis	264
Hyperplazie a dysplazie (prekancerózy)	265
8.2.4 Specifické záněty hrtanu	266
8.2.4.1 Tuberkulóza	266
8.2.4.2 Sklerom	266
8.2.4.3 Lues	271
8.3 Nádory hrtanu	271
8.3.1 Benigní nádory hrtanu	271
Papilom hrtanu	272

8.3.2 Rakovina hrtanu	272
8.3.3 Faryngolaryngeální rakovina	277
8.4 Poruchy hrtanové inervace	278
8.4.1 Obrny fonačního svalstva.	278
8.4.2 Křeče fonačního svalstva – Dyskineze hlasivek	280
8.4.3 Neuralgie a anestézie n. laryngeus superior.	282
8.5 Poznámky k patologii a klinice průdušnice	282
9. Nemoci ušní Ivan Hybášek.	285
9.1 Vývojové vady ucha	285 ②
9.1.1 Apostasis auriculae – Otapostaxis	285
9.1.2 Microtia et atresia meati acustici externi	285
9.1.3 Appendices praeauriculares. Fistula auris congenita	286
9.1.4 Hypoplasia labyrinthi	286
9.2 Nemoci zevního ucha	286
9.2.1 Cerumen obturans	286
9.2.2 Pruritus meati acustici externi	287
9.2.3 Záněty kůže zevního zvukovodu a boltce	287
9.2.3.1 Otitis externa circumscripta – Furunculus meati acustici externi.	288
9.2.3.2 Otitis externa diffusa	288
Eczema meati acustici externi	289
Otitis externa bacterialis	289
Otitis externa mycotica	290
Otitis externa virosa	290
Otitis externa haemorrhagica bullosa	290
Herpes zoster oticus	290
9.2.3.3 Perichondritis auriculae	291
9.2.3.4 Myringitis	291
9.3 Záněty středního ucha	292
9.3.1 Catarrhus tubae auditivae acutus	292
9.3.2 Catarrhus tubotympanalis chronicus – Seromukotympanon – Otitis media secretoria	293
Tuba patens – otevřená sluchová trubice	295
9.3.3 Otitis media acuta	295
9.3.3.1 Otitis media acuta suppurativa kojenců a batolat	297
9.3.3.2 Otitis media acuta suppurativa ve stáří	297
9.3.3.3 Otitis media haemorrhagica	297
9.3.4 Otitis media acuta suppurativa recidivans	299
9.3.5 Otitis media latens, acuta exacerbans	299
9.3.6 Mastoiditis	300
9.3.7 Otitis media chronica suppurativa	302

9.3.7.1	Otitis media chronica suppurativa mesotympanalis	302
9.3.7.2	Otitis media chronica suppurativa epitympanalis	304
9.3.7.3	Otitis media chronica suppurativa mesoepitympanalis	306
9.3.8	Residua post otitidem mediam	307
9.3.8.1	Rezidua na bubínku	307
9.3.8.2	Processus adhaesivus cavi tympani. Tympanosclerosis	308
9.4	Záněty vnitřního ucha	309
9.4.1	Labyrinthitis circumscripta – Fistula labyrinthi	309
9.4.2	Labyrinthitis diffusa	310
9.4.2.1	Labyrinthitis serosa	311
9.4.2.2	Labyrinthitis purulenta	311
9.5	Labyrinthopatie a neuropatie n. statoacustici	312
9.5.1	Presbycusis a presbyvertigo	312
9.5.2	Nedoslýchavost z hluku	313
9.5.2.1	Akustické trauma	317
9.5.2.2	Explozní trauma	318
9.5.2.3	Nedoslýchavost z dlouhodobého přetížení hlukem	319
	Prevence poruch sluchu z hluku	322
9.5.3	Hereditární vady sluchu	324
10	Otosclerosis	326
9.5.4	Prenatálně a perinatálně získané poruchy sluchu	327
9.5.4.1	Prenatálně získané poruchy sluchu	327
9.5.4.2	Perinatálně získané poruchy sluchu	328
9.5.5	Náhlá percepční porucha sluchu a rovnováhy	328
	Akutní závratě	330
	Chornická závratě	330
9.5.5.1	Morbus Ménière	331
9.5.5.2	Infekční poruchy sluchu a rovnováhy	333
9.5.5.3	Exogenně toxické poruchy sluchu a rovnováhy	334
9.5.6	Poruchy sluchu a rovnováhy z přetížení	335
9.5.6.1	Poruchy sluchu a rovnováhy vlivem vibrací	335
9.5.6.2	Dekompresní poranění vnitřního ucha	336
9.5.6.3	Kinetózy	336
9.5.7	Autoimunní senzorineurální nedoslýchavost a závratě	337*
9.5.8	Obecná terapie náhlých poruch sluchu a rovnováhy	337
9.6	Nádory ucha	338
9.6.1	Benígní nádory ucha	338
9.6.2	Zhoubné nádory	339
11	9.7 Otogenní nitrolebeční komplikace	340
9.8	Chirurgická léčba nemocí středního ucha a labyrintu	342
9.8.1	Antromastoidektomie	342
9.8.2	Attikoantrotomia. Operatio radicalis auris mediae	343